

լրագիր, սպասում են մեծ վերանորոգելիներն անբեր գործերի միջնորդութեան բռնական գաղափարն անհիմն է։

«Ուսաց» ըրազրն շարժրում է, որ Ա. Պետերսը բոլ կանչան կողմերէ կորստով իւրաքանիւր տարի ընդունում էր մինչ թեով 93 ուսանողներէ։ Բայց 1876 թէն ուսանողներ զնոր թիւը հասաւ 150 հոգու։ Արդէ 1879 տարուց սկսած նորոգ թիւը պակասեց և ընկաւ մինչև 77 հոգի։

«Голосъ» ըրազրն շարժրում է, որ նորեւում անպաշար գործերի կորստով Ռուսով (Իտերի վրա) բարոյական գոհութիւմ Ա. Ներկայումս և կիզեցաւ պատուով, մասն կեկեկել և որոցանս կեկեցաւ գարդի 45,000 ռուբլ արծարութեամբ։ Գողթը դեռ ևս գտնուած մնի։

Օխոյն քաղաքի մաս. Ալեքեան նահանգում, Էնզէնի շարժրում է «Голосъ» ըրազրն գտնուեցաւ արծարքի շարուս հանր։ Արծարքի շտա խառն է և ցիւրի։ Կարգադրից սպասում է մասնաձեւերէ թաղաքում որ յանձնարողով, որ պէտք է շեռապառն սոյլ հանր։

«Новое Время» սաւարդում է, որ ընթացիկ նորոգեցեցի գործին միջնորդ գործընդ, որ ընդ նոյն իրաւանքներն ունենային, ընկաւ կապիտալիզմի գրմուկաններ։ Բնական զինավորութեամբ էր տիրապետել քնակն գիտութիւններ, իսկ կապիտալիզմի գրմուկաններում փոխադրուելիւր։

ձանապարհորդներ մեզ պատում են որ Ռուսով-Ալարիկովսկան երկամրուցու վրա անապարհ գործելիներն են պատահում։ ձանապարհորդները զախ են մի քաղաք, բաց են անում իրանց արկը և նկատում են որ արկը արդէ բաց արած է երկի մինչև առարկաները պակաս են, որպէս տեղը բարեի են դրկած և արկը կրկին գրկած և բանարկով։ Պարզ է և սոյլ գործելիները կատարում են նոյն խոյ երկամրուցու ձառապողներն ձեռքով, որոնց յանձնում են ձանապարհորդներն արկերը։

Շտրակարութեամբ ստացանք պ. Գրիգոր Կարճեւանի «Փառաբանութիւն» զիբը։ Տարած է Թիֆլիսում, Մարտիրոսանի տարարանում։

ՄՍՍԿԱՍԻՑ մեզ հետարում են որ արկին Սօփիա Սերենային Իոյլ է տրված հրատարակել Մատիցարու քաղաքական գրարկանական պատիւնս թաղաք շաղաք անարկել Փարսո շայտաստելով վերնարդը։ Տարկեան զինը 5 ռուբլ է։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ

«Голосъ» ԼՐԱԳԻՐ ԹՂԱՎԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

4. Պալից «Голосъ» ըրազրին գրում են հետեւեալը
Եթէ Հաւասանը այստեղի մամուլին, անբող Հայաստանը արարածութեւմ է Զէյթունին լեանարակ հայերի 12 գունդեր, իրանց իշխան Բարկիկ անապարհորդութեամբ ինչև՛ս արկերն և գնում են զէպի Սաբաշ Մերձավորական հայ պատամուրհների հետ միացել են արարական շատ ջնջեր և Ալեպի վիլայեթի Թիւրքմենները, որոնց առաջնորդն է Քիւրքիալի մէջ յայտնի Քօզան-Օլլի-Աջմիշի որդին, «Semahpaly» և «Stambul» ըրազրիներին մէջ աւելի էլ անհանգստացողութիւն երեւցան։ մինչև 500 հասնող զինարարած հայեր կամակերպակ են Նոր-Բայազէտի հարաւային կողմում և մտել են Քիւրքիալի առուց և պարզող սահմաններին։ Այլ խումբին նպատակն է Փարբ-Ախլայի միւս մասում պատարմութիւն բարձրացնել։ Մուշի անմտակից 1000 մարդ միացել են գրանց հետ և սկսել են ոնջացնել քիւրքերի զիւղները։ Չը նայելով այս հանգամանքին, իրանց ցեղակիցներից անբաւական ընդ ջնջող մտարկն են հայերի կողմէն անբող Ստաղլիւն մասնաոր տեղելով թիւներին համաձայն, վանի վիլայեթի մէջ քիւրքերի եօթ զիւղեր ոնջացած են

Այլ հանգամանքը ի նկատի ունենալով, թիւերաց կառավարութիւնը փոխեց իր կարգադրութիւնը հայ Վահան-Ֆարաշյան Հայաստանի նահանգապետ նշանակելով։ մասին Ալարիկից արտաքուց կարգի հրամաններ են ուղարկված Վանի նահանգապետ Սամիհ Ֆարաշյանի զօրքեր կենտրոնացնելու և սպասարմութիւնը ձեռնարկ համար Վանի նահանգի հայերը գրեթէ բոլորն էլ զինարարված են։

Զիւլալմեթիկ նեմտարականները լուրջեց լուրջ սպանումով Այլ կնանակներ շայի զօրքերի վրա։ Այլ կնանակն լեանակները վարուց սպանում են թիւրքերին և կռուի համար մի առիթ են փրկուում։ նրանց առաջնորդում է իրանց մասնազական զիւղաորդ, որ Մարշիւնն է առաւանդում։

Մուլթանը հրաբիրեց իր պատար Ներսէս պատրիարքին, որպէս զի խառն նրա հետ այն միջոցների մասին, որոնց անհրաժեշտ է գործարկել Հայաստանը հանգստացնելու։ Համար Միկելոյն ժամանակ սուլթանը անարկեց պատրիարքին, որ սպասարմութեան լուրջ 4. Պալի մէջ է ընտրված և նշանը այնուպից է ստաւ։ Մարբաբըրը յայտնեց իր փոքրուները Հայաստանի մէջ պատահածի մասին և ստաց, որ նա շատ անգամ յայտնել է սուլթանի միջնորդներին, որ ժողովրդական հարկերը թիւները սահման ունեն և որ երբ այդ համբերութիւնը հասնում է, գծուար է ուղղել գործը։ Բայց թիւերաց միջնորդներն անաւթարար ուշադրութիւն էին չէին դարձում այդ յայտնութիւնների վրա։

Մուլթանը, հակահարկ Հայաստանի մէջ ձայնած պատարմութեան վաղադար լինելը, խոտացած Ներսէս պատրիարքին Հայաստանին ինքնավարութիւն տայ և պահանջում էր, որ Ներսէս պատրիարքը վճարական միջոցներ գործարկ անկարողութիւնները վերցնան։ Համար Պատրիարքը խոտացաւ սուլթանին գործ դնել իր ազդեցութիւնը, բայց հեռացաւ սուլթանից արդուութիւնը չխոտանարով։

Արեւին Օսմանեան պետութիւնը կարող է հիմնապատկ լինել Ալարիկ բոլորը այն կարճքի են, որ Քիւրքիան կարող է ոնջանալ Եթէ Փարբ-Ախլայի զբրտոնաններին ամենարդարաձև ինքնավարութիւնը տրվի։

Գրեքին որ է, որ սուլթանը շատ ողորման է Արեգիւն-Ֆարաշի վերաբերութեամբ։ Կրա պատահաբ Արեգիւն-Ֆարաշի կապաժանքի սակ զցող վարունքն է պատրիարքի հետ։ Միևեարում թիւն մէջ նոր փոփոխութիւններ են գուշակւում և ստում են, որ Մահմուդ Նեդիմ փաշա, Առուսաստանի կողմնակիցը և Ներսէս պատրիարքի բարկամբ, միևեարութեան նախապահ էլ նշանակվի Նոխայի Անգլայի զարկելու թիւներ Քիւրքիայի վրա դեռ Լսալուական մեծ է և հազիւ թէ նա թոյլ սոյ պրպիտի փոխիւմութիւն Հայաստանի մէջ պատահած անցքերի պատճառով շատեր կարճելով, Քիւրքիան նշանաւոր զիւղմանը կանէ յունական և շինարարական հարցերի մէջ։ Այլ բանը անհարձակ են, որովհետեւ Փարբ-Ախլայի մէջ հաւաքվող զօրքերը հարկուար են նոյն երկրի համար, որտեղ մահմետականների հաւատարմութեան վրա էլ չէ կարելի վտանգում։

4. Պալի ազգայնավորութեան վրա չարազանց զօրեղ տպաւորութիւն գործեց Առուսաստանի սահմաններից եկած բուլբուշ Լսալիկ կուսակիցների երեւոյց այդ կողմից Տարածեց ստեղծներին, որ Քիւրքիան պէտք է ի նկատի առնել Առուսաստանի պահանջները, երկիւղ կրելով ոչ թէ միայն իր զին

մայր եղած Բալկանների կողմից, այլ Լսալուակից, որակից կարող են յայնակվել հայ կամաւորները, որոնք առաջ կառավարութիւնեց նոյնայ չեն զրբված, ինչպէս զրբված չէին բողքաբայց սպասարմութիւնը։ Առկեցը հուսաւայցած են, որ Քիւրքիան իր այս նոր գրուութեան պատճառով աւելի կարքի Առուսաստանի խորհուրդները, բան թէ մի այլ պետութեան Ալարիկ թէ այնպէս Փարբ-Ախլայի գործերի խոտնվելը մեծ հարուած կը սոյ Քիւրքիայի յամաուութեանը, որ անկարող հիմնում էր մահմետականների Գնտարկուտութեանը։ Փարբ-Ախլայի մահմետական ասորի անյուսայի լինելը կապարցուցանի, որ Բ. Կրան ստաճ բերած պատճառը անհիմն է։

Օրերունեմ կարաթկցաւ։ 4. Պալի հայական երեք ընկերութիւնների վաղուց ենթարկված միութիւնը Այլ ընկերութիւնները գտնաւած ժամանակներն հիմնված և գործի արդուութեան համար Հայաստանի արդուց արարած թիւներ խոտնութեամբ բանական էր երեք ուսումնական շրջանների, որոնցիւ իւրաքանիւր ընկերութիւնները մէկ վարուցութեան սակ էր։ Արով հետեւ այդ ընկերութիւնների րանց լուրջ էին նոյնայնպէս և առաս-հայրելու իրաւում թիւներով, Առուսաստանի հայ պարերական հրատարակութիւնների ստաճաւոր ներկայացուցիչ «Մշակ» խմբավորը անցւել ստրի աստղարկեց միայնիլ այդ երեք ընկերութիւնները, հիմնվելով շատ օրինաւոր պատճառների վրա, որոնք անհարձեւա էին աւում այդ միութիւնը։ Առաջ այդ միջոց բաւական պատարմութեամբ ընդունեցը, բայց երբ Քիւրքիայի լուրդի խմբավորութիւնը կարծաւոս յայտնեց, որ հակասակ դէպքում կը պարկաշուի ստաւ ստրական այն 5000 ռուբլը որ «Մշակի» խմբավորութեան միջոցով մնում էր ընկերութիւնների գնաւաւարը, այն ժամանակ երկուք ընկերութիւններից յետոյ միութիւնը կաշայաւ և ընկերութեամբ «Հայկական միացեալ ընկերութիւն» անուանուցաւ։

«ՄՇԱԿ» ԶՆՈՒԳԻՐՆԵՐ ՄԵՋԱՐԱՑՈՒՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԵՑ

4. ՊՈՒՍ, 29 օգոստոսի։ Ասում են որ պետութիւնների զիւղանակը կը յանձնեն Բ. Կրանը մի հասարական թուղթ, որ կը վերաբերի Հայաստանի վերանորոգութիւնների մասին արած առաջարկութեանը։ Այլում է որ Բ. Կրան ստաճարմութիւնների մեծ մասը չեն ընդունվի։

ՐԱԿՈՒՑԱ, 29 օգոստոսի։ Մովային Չլլայի համար ուղարկված նաւարարութիւնի միացան երկու հասանք նաեւ, որ այս զիւղը պատանի արարած Իրաւ-Ֆաշա զիտարարութեան ունի զիւղ Կուլպիտի։

Ս. ՊԵՏԵՐԱՊՈՒԿ, 31 օգոստոսի։ Այլում է, որ օգոստոսի 30-ին կան Լորիս-Մելիքովին շնորհված է Անգլիկ Պերվոպոմոտ շքանշանը։

ՕՂԻՍԱ, 30 օգոստոսի։ Կրեյտեր Վօսիկաև ուղարկեցաւ Քաղաք ոսկիւնարում 35000 պար թուղթ և երկու անմտակիր նաւակներով։

4. ՊՈՒՍ, 30 օգոստոսի։ Կարդի-Ֆաշա հրատարական ստեւոյ Մուլթանը ընդունեց հրատարակելու սպասում են նոր միևեարութեան կազմակերպելու։

ԲԻՐՈՒՆ, 30 օգոստոսի։ Այսօր հասաւ այստեղ և ասորիական թագաւասանը։

Ս. ՊԵՏԵՐԱՊՈՒԿ, 30 օգոստոսի։ «ПРАВДА, ВѢСТЯ» ըրազրից շարժրում է. Քաղաք արարող հրատարակելի մամուլագործին միջոցներ գտնել Միլերոսիայա երկամրուցու մի ծխիլ անպալող կառուցանելու։ համար փարերկրներով է հիւմնել մէջ։ 10740Ն, օգոստոսի։ Մովային Չլլայը Լսալիկ րանի օրով լեանակված է։ Չերթարիկի իշխանը հրատարակում է ստաւայ Կիւոշ և Կրուզի այն պայմանով, որ Բ. Կրան խա

ղայ կ պաշտուպէս յանձնի Կուլբին Չեկոգորպին։

4. ՊՈՒՍ, 31 օգոստոսի։ Մուլթանը Սալիք-Ֆարաշյան Կարդի-Մուշայի փոխանորդ նշանակելով Միևեարութեան նախակին։ Օսաթ փաշա արարանք գործերի, Բօխի-Ֆաշա անսարական, Անակի-Ֆաշա լուսակուութեան, Արկիւր-Ֆաշա պետական իրքհարդի նախագահ, միւս միևեարութեան մնացին իրանց պաշտոնների մէջ։

Իմրազրի-հրատարակող «ԿՐԵՑՈՒ ԱՐԴՈՐՈՒՆ»

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎԱԿՒՎԱՎԱԿԱՍԱՆԻ ՕՂԻՔ ԳՐԾՄԱՆԻ ԿԱՏԵՍԱՌ ՔԻՖԻՍՈՒՄՈՒ ԶՈՒՈՐ խոտնում է, որ 1880 թ. յուլիսի 15-ին սկսվելու ժախ վիլ անկեպաւա մարզին ՕՂԻՔԻՒ հետեւեալ անուններով։ ՍՂԱՆԻ, ԲԻՐԵՆԻ և ԲՈՒՒՄՆԱՐԻՒԻ։ Նիշը անաւով արտէ 45 Կ, ստանց մամի 38 Կ, կէս շիւր 25 Կ, ստանց ամանի 20 Կ, Կ, ամեն այլ սեակ օգիներ անանձին շուքակ ունեն։ Մեծ քանակութեամբ անտոյններն նշանակուր Կ ի ի ի ի ի ի անվում։ Օղիները պատարաւով են ամենայնպէս հարցի զարձակումը առանձին կիւնը։ ՍՂԱՆԻ ԳՐԾՄԱՆԻ ԿԱՏԵՍԱՌ անկեպաւա զրծարանների մէջ պատարաւով են իր զմայն Կ. ու. գտնուելի ուշադրութիւնը գարձակումը առանձին կիւնը։ ՍՂԱՆԻ ԳՐԾՄԱՆԻ ԿԱՏԵՍԱՌ անունը արտէ անկեպաւա ճարտարութեան համար գործարար պատասխանատու է։ Օղիների փոխաւոր գտնում է Արկիւրի կանալը։ Օղիները արարած անաւային սակ կիւնը արտէ 3-8 (2 շաբ.)

Յուլիսի 1-ից վԱՐՇԱՎԱԿԱՍՈՒ ՊԵՒԿԱՐԻՄՈՒ ՔԻՒ Կից կը բաշկել ՄԵՆՆԱԿՆԵՐ, որտեղ կարելի էլ լինի ստանայ ԿՆԻՐ, ՇՈՒՈՒԱՒ ԹԵՑ և պատարաւով հանրային գնաւաւոր ջրեր։

38-40

Թեմական վերատեսուչ Գ. ՌԱԲՈՒՄԻԱՆԻՆԻ Խոտնում է, որ նա այժմ ընտրվում է Կուկի, Սիւմ, օնակար պիտը, սակ Արարի Ալէքսանդրի Թեմ։

3-4

ԹԻՖԼԻՍԻ ՊՐԳԻՄՆԵՐՈՒ ՎԵՐՋԵՍՐԱՆ, հայոց ծխական և մանուս որ առաջնարաներում 8 ջարկ գաղատուութեան մէջ մի քանակում է ՈՒՍՈՒՅԻ ՊԵՇՏՈՒ ստանայ քաղապա ԿՈՒՐՏՆԱ Իրեւից և ԹՈՒՐԿԻԱԻ ՔԻՆՆԵՑ, ինչպէս Քիւրքիայի նոյնպէս և զուլտանութեամբ։ Տրդկանայ կԵՆՏՐՈՒԱՆԱՆ կամ Նիքիտանցիցի ԳԿՎԱԶԱՍԻԱՆՈՒՅԻՐՈՒՄ։

21-22

ՄԻ ՀԱՅ ՇՄԱՒԻՔՈՒՄ, ընդունում են ԳԻՒԹՈՒՆԻՆԵՐ արածան վիճակով 8-15 տարեկանների, ԳՈՒՄԱՍԻԱՆԻՆԵՐ։ Հարցնել ՄԵՐճԱԿԻ խմբավորաները

1-4

Ներկայ ստաւայ սեպտեմբերի 15-ին թիֆլիսի նահանգական շայտարանում (Օրբումնայի Անգլում, ինչպէս է սոյլ ամսուր) հանդուրեղ Արկիւրի Կամուզը հարկը ժախելու համար, որոնք գտնվում են Բուլբուշի Սարալոս զիւղում։ Շուրքի Իտու Մանարանուութեան կարդի է կարող «ПРАВДА» ըրազրի № 186 հիւրութեան յարարարութեան մասնում։

Մի հայ զիւրպետուն, որը ընտրվում է Մայիսում, հրատարակում է հայ օրերով լինող շալքեր, Բուլբուշի և Կարկեղեկները, նոյնպէս և երաժշտութիւն, ստալուս սուտցուց յոյ տեղը ընդունել 600 ռուբլ տարկան ամսիկով։ Ծանաւոր հի Դուլբուշում է զերթարարութեանը Կարդի և կարող են իրանց պայմաններով կարողեն զիւղ նախկին Վի Մայկոպ, Կլոբ. ՕՂ. Նիկոլայ Խոսիֆոպա Ալիախոյն։

3-10